

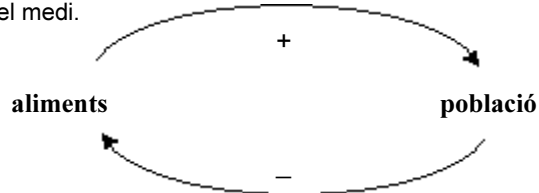
L'èsser humà i el medi

La relació entre l'èsser humà i el medi ha experimentat molts canvis des de l'origen de la humanitat. Podem parlar de tres etapes:

1 A l'edat de pedra, quan la tecnologia i els coneixements del medi eren mínims, la població depenia absolutament d'allò que caçava i recol·lectava.

Un bucle de retroacció negatiu entre aliments i població donava lloc a una situació d'equilibri constant, en la qual una sequera o una disminució de la caça repercutia directament en el nombre d'habitants.

La manca de tecnologia comportava un baix impacte en el medi.

2 El temps transcorregut des de l'edat del ferro fins abans de la Revolució Industrial representa una etapa en què la relació entre ésser humà i medi respon a un mateix model, si més no, tenint en compte tot el procés d'evolució.

L'edat del ferro i la del bronze van donar lloc a l'aparició d'eines molt més potents que les anteriors de l'edat de pedra. L'inici de la tecnologia va comportar una quantitat d'aliments molt més gran, fet que va representar l'aparició de l'agricultura i la ramaderia.

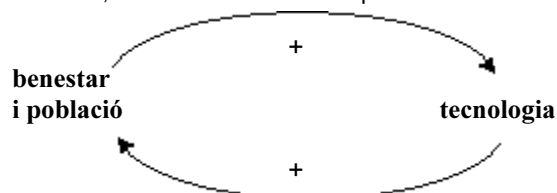
Els homes i les dones ja no depenien tant dels canvis que es produïen en el medi, cosa que repercutia en un increment demogràfic. L'augment de la població i del seu benestar donava lloc a la construcció d'eines i tècniques cada cop millors i, per tant, la productivitat augmentava. L'impacte ambiental, però, no era significatiu.

Amb el pas del temps, les coses no van canviar gaire, si bé una tecnologia cada cop més important implicava impactes més considerables. La desaparició de bona part dels boscos va ser l'impacte més gran sobre el medi. És possible que la seva substitució per camps de conreu o pasturatges pogués, fins i tot, haver accelerat un canvi climàtic, especialment en la zona mediterrània.

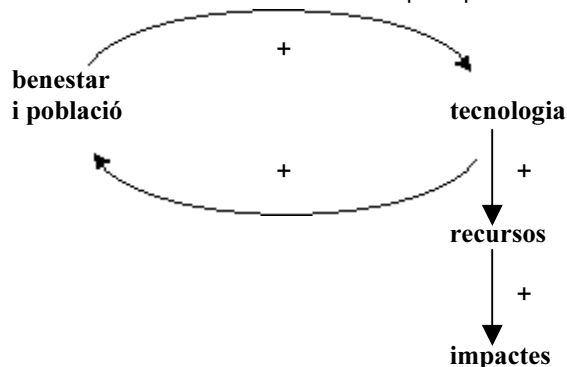
3 Amb l'arribada de la Revolució Industrial, al segle XVIII, el sistema de relació entre l'èsser humà i el medi va experimentar canvis radicals.

La màquina de vapor (James Watt, 1769), que utilitzava el carbó per produir energia mecànica, va marcar l'inici de l'aprofitament dels combustibles fòssils, a escala industrial, així com d'una sobreexplotació de recursos.

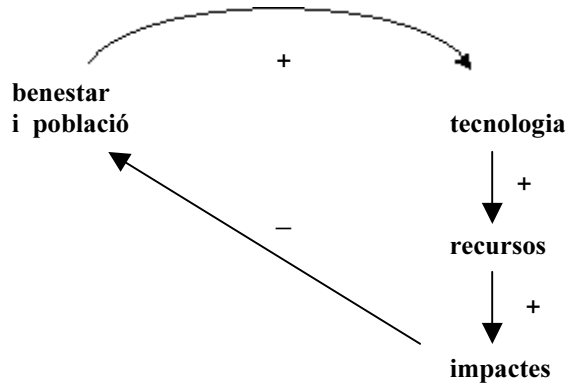

Aquest bucle de retroacció positiu era semblant al que hi havia a l'edat del ferro, però amb una diferència: la tecnologia havia sofert una importantíssima evolució amb la utilització dels combustibles fòssils.

Els problemes van venir en fer-se paleses noves variables no considerades en un principi. Observa el quadre següent:

No ha estat fins a les darreres dècades que la humanitat s'ha adonat que el bucle es tanca amb un signe negatiu, com pots observar en l'esquema.

D'aquesta manera, el model de relació entre l'ésser humà i el medi adquireix caràcter autoregulator. És, doncs, necessari un model de gestió sostenible, que no malmeti els recursos ni generi impactes, i que s'apliqui a escala global o internacional (és a dir, sense deixar de banda els països del Tercer Món).

L'exportació cap al sud de tecnologia i de model de societat de consum, així com d'ajuts econòmics, obliguen al traspàs de recursos cap al nord, amb les conseqüències que això implica: per exemple, la destrucció de selves tropicals per aconseguir matèries primeres com la fusta, la carn (pasturatges), l'alumini (provinent dels sòls tropicals), l'or, etc.